

قربانی پیاده در شطرنج

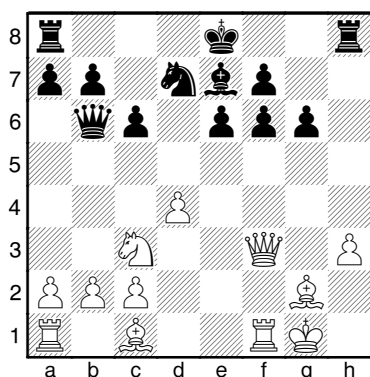

تهیه کننده: مهندس خلیل حسینی

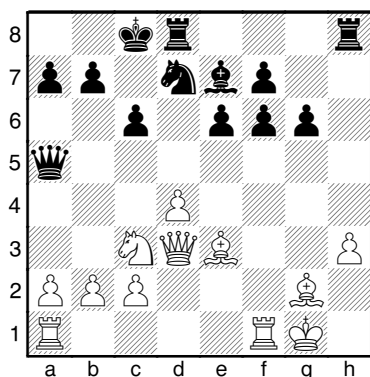
شیراز - تابستان ۸۹

Shirazchess.com

8...e6 9.g2 c6
9...d5 ; 9...c4
10.0-0!
10.h4 b4! 11.0-0±
10...bd7
10...d6 xc2 11.Wd2 (11.Wxc2 Wxd4+)
11...h6 12.fxf7 xf7 13.Wxc2 Wxd4+ 14.h1
d6 15.d2±
11.fg6 hxg6 12.f3 b6
12...c7
13.g5 e7
13...d5 14.Wxf7+ d8 15.fxd5 exd5 16.c3±
14.gxf6 gxf6

14...xf6 15.c3 Wxb2 16.f4
15.Wd3 0-0-0 16.e3 a5

17.b4!?

یک قربانی دیگر با هدف باز کردن خطوط

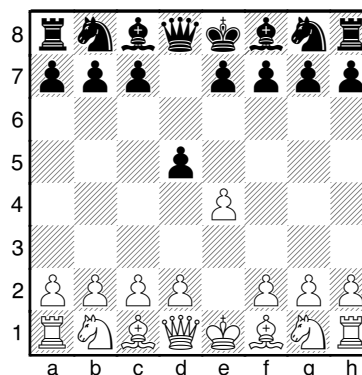
17...xb4 18.f4 e4 d5 19.fxc5 xc5
20.ab1 c7 21.Wc4 d6 22.Wa4 a6 23.f6
23.fxb7?! Wxb7! (23...xb7? 24.f6+ c8
(24...a7 25.fxc6) 25.Wxa6+) 24.fxc6 b6
25.f3 f5 26.d5 c5 27.fxc5 Wxc5+ 28.fh1

پیاده ها را می توان (و باید) با اهداف زیر قربانی نمود:

- گسترش
- باز کردن خطوط برای حمله
- ابتکار عمل
- فعالیت
- بازی متقابل
- تهیه یک هدف

قربانی پیاده به سبک بازیکن باشگاهی

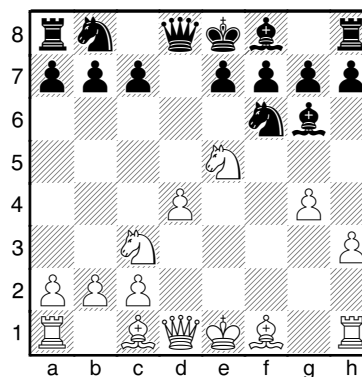
1.e4 d5

2.d4 dxe4 3.f3 f6 4.f3

قربانی پیاده با هدف گسترش و باز کردن خطوط

4...exf3 5.fxf3 g4
5...f5 6.f5 e6 7.g4 g6 8.g2 c6 9.h4
6.h3 h5 7.g4 g6 8.f5±

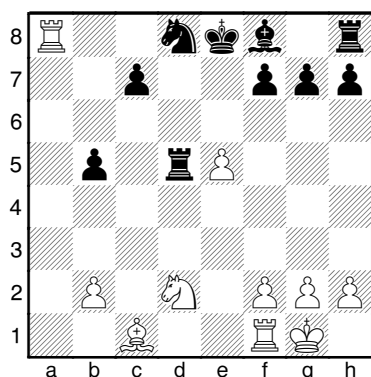

پیاده ها را دست کم نگیرید.

کاپابلانکا - لاسکر [C80]

۱۹۱۴

1.e4 e5 2.♘f3 ♘c6 3.♙b5 a6 4.♙a4 ♘f6 5.0-0
 ♘xe4 6.d4 b5 7.♙b3 d5 8.dxe5 ♙e6 9.♘bd2
 ♘c5 10.c3 d4 11.cxd4 ♘xd4 12.♘xd4 ♙xd4
 13.♙xe6 ♘xe6 14.♙f3 ♙d8 15.a4 ♙d5
 16.♙xd5 ♙xd5 17.axb5 axb5 18.♙a8+ ♘d8

مشکلات زیادی ممکن است در بازی شطرنج رخ دهد و یکی از
 آزاردهنده ترین این مشکلات حاکمیت پیاده ها در بازی است.
 هنوز هم بازیکنان زیادی وجود دارند که فکر می کنند با گرفتن
 یک پیاده و تلاش برای رسیدن به آخر بازی می توانند بازی را
 ببرند، چرا که اعتقاد سختی به این موضوع دارند که برتری پیاده
 بی درنگ منجر به برد می شود. این بازی حاکمیت مطلق پیاده ای
 را در آزار دهنده ترین نوع آن نمایش می دهد. اما برای این
 موضوع نیز درجه وجود دارد و حتی در بازی های استادان نیز می
 توان حرکات ضعیفی را دید که بر اساس دست کم گرفتن پیاده ها
 اتفاق می افتند.

19.♘e4!!

غلبه بر c5 به همراه f2-f4، تهدید Nc3

19.♘f3

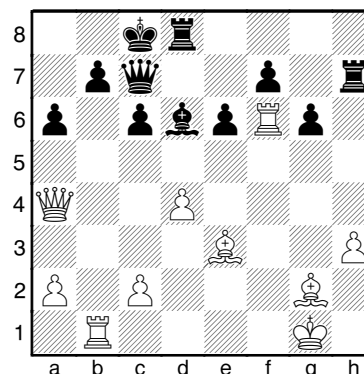
تاراش می گوید: ۹۹ درصد بازیکنان این حرکت را انجام می
 دهند.

19...♙xe5

اکنون سوارهای سفید در وضعیت خوبی بسر می برند.

20.♙d1 ♙e7 21.f3

23...♙h7

23...♙h4 24.♙bf1

24.d5?!

قربانی دیگر با هدف باز کردن قطر

24.♙bf1

تصور رها کردن حریف برای حمله به شاه باور نکردنی است.

24...♙h2+?

یک کیش واکنشی و غیر ضروری که شاه را یک خانه به محل

امن نزدیک تر می کند.

24...cxd5! 25.♙b6 ♙c5+!; 24...exd5!? 25.♙b6
 ♙e7 26.♙xd8 ♙e3+! 27.♙f1! ♙c5 28.♙xc6+!
 ♙xd8 (28...bxc6 29.♙xc6+ ♙xd8 30.♙b8+
 ♙e7 31.♙e8#) 29.♙xc5 ♙xc5+-

25.♙h1

25.♙f1? ♙e7 26.dxc6 ♙xf6+

25...♙dh8 26.dxc6 ♙xh3

26...bxc6 27.♙xa6+ ♙d8 (27...♙d7 28.♙b7)
 28.♙b6

27.cxb7+ ♙b8 28.♙xh3 ♙xh3 29.♙e8+

هیچ چیز خوشایند تر از یک ضربه ی موفق نیست.

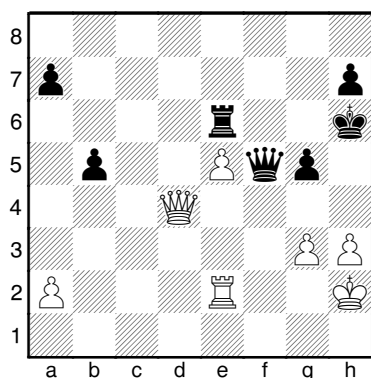
1-0

قربانی پیاده با هدف افزایش فعالیت

کارپوف - کاسپاروف [D88]

سویل ۱۹۸۷

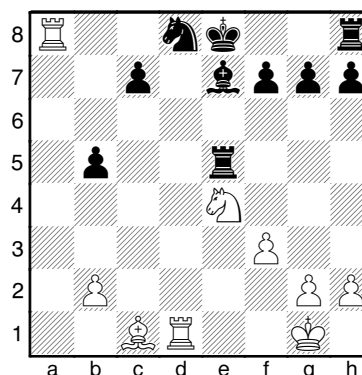
1.d4 ♘f6 2.c4 g6 3.♘c3 d5 4.cxd5 ♘xd5 5.e4
 ♘xc3 6.bxc3 ♙g7 7.♙c4 c5 8.♘e2 ♘c6 9.♙e3
 0-0 10.0-0 ♙g4 11.f3 ♘a5 12.♙xf7+ ♙xf7
 13.fxg4 ♙xf1+ 14.♙xf1 cxd4 15.cxd4 ♙b6
 16.♙g1 ♙e6 17.♙d3 ♙xg4 18.♙f1 ♙c8 19.h3
 ♙d7 20.d5 ♘c4 21.♙d4 e5 22.dxe6 ♙xe6
 23.♙xg7 ♙xg7 24.♘f4 ♙d6 25.♙c3+ ♙h6
 26.♘d5 ♙e5 27.♙d3 ♙g7 28.♘f6 ♙d6 29.♙c3
 ♙e5 30.♙d3 ♙d6 31.♙c3 ♙e5 32.♙b3 ♙c7
 33.♙d3 ♙f7 34.♙xc4 ♙xf6 35.♙d1 b5 36.♙d7+
 ♙h6 37.♙e2 ♙c5+ 38.♙h2 ♙e5+ 39.g3 ♙c3
 40.♙g2 ♙c4 41.♙e3+ g5 42.♙d2 ♙f1+
 43.♙h2 ♙f3 44.♙d4 ♙e6 45.e5 ♙f5 46.♙e2

46...a5!

یک روش برجسته برای دفاع فعال

47.♙d5 b4 48.♙xa5 ♙d3 49.♙g2 ♙d4 50.♙a8
 ♙xe5 51.♙f8+ ♙g6 52.♙xb4 h5 53.h4 gxh4
 54.♙xh4 ♙d6 55.♙c4 ♙d4 56.♙c6+ ♙g7
 57.♙b7+ ♙h6 58.♙c6+ ♙g7 59.♙c2 ♙h4+
 60.♙g2 ♙e4+ 61.♙xe4 ♙xe4 62.♙c7+ ♙g6
 63.♙a7 ♙e3 64.♙h3 ♙c3 65.♙a8 ♙c4 66.a4
 ♙g5 67.a5 ♙a4 68.a6 ♙h6 69.♙g2 ♙a3
 70.♙f2 ♙g7 ½-½

این حرکت آرام نشان می دهد که از دست دادن ابتکار عمل با هدف گرفتن تنها یک پیاده چه ابلهانه است.

21...♙f5(?)

سازمان سیاه فرو می ریزد.

22.♙c8

سیاه باید از پیاده ی ستون c خود دست کشیده و بفکر کسب ابتکار عمل باشد، چرا که این موضوع مهم تر از حفظ برتری پیاده است.

22...0-0 23.♙xc7 ♙b4 24.♙e3 ♘e6 25.♙cd7
 ♙c8 26.♙1d5 ♙xd5 27.♙xd5 ♙c2 28.b3 ♙b2
 29.♙xb5 ♙xb3 30.♙d2 ♙c5+ 31.♙xc5 ♘xc5
 32.♘xc5 ♙b2 33.♙e3 ♙e2 34.♙f2 f6 35.♙f1
 ♙a2 36.g4 ♙f7 37.♘e4 h6 38.♙g2 ♙a3 39.f4
 ♙b3 40.♘g3 ♙a3 41.♘f1 ♙d3 42.♘e3 ♙c3
 43.♙f3 ♙a3 44.f5 ♙a2 45.♘d5 ♙b2 46.♘f4
 ♙a2 47.h4 ♙a5 48.♙d4 ♙a3+ 49.♙e3 ♙a5
 50.♘h5 ♙a4 51.♘g3 ♙g8 52.♘e4 ♙f7 53.♙d2
 ♙a1 54.♙c3 ♙f1+ 55.♘f2 ♙c1 56.♙d4 ♙e1
 57.♘e4 ♙f1+ 58.♙f2 ♙a1 59.♙f4 ♙a4 60.♙c5
 ♙c4 61.♙f3 ♙c1 62.♙f2 ♙a1 63.♙f4 ♙a4
 64.♙f3 ♙a3+ 65.♙e3 ♙a5 66.♘c5 ♙a1 67.♘e6
 ♙a3 68.♙e4 ♙a4+ 69.♙d4 ♙b4 70.♙d3 ♙b3+
 71.♙e4 ♙b4 72.♙d5 ♙b1 73.g5 hxg5 74.hxg5
 fxg5 75.♘xg5+ ♙g8 76.♘e6 ♙d1 77.♙e4 ♙f7
 78.♘g5+ ♙g8 79.♙e5 ♙e1+ 80.♙f4 ♙f1+
 81.♙g4 ♙d1 82.♘f3 ♙f1 83.♙e5 ♙f7 84.♙f4
 ♙g8 85.♙e4 ♙d1 86.♘g5 ♙e1+ 87.♙d5 ♙d1+
 88.♙e6 ♙e1 89.♘h3 ♙b1 90.♘f4 ♙b6+ 91.♙e7
 ♙b5 92.♘g6 ♙b6 93.♙d6 ♙a6 94.♙e6 ♙b6
 95.♘e7+ ♙h7 96.♘c8 ♙a6 97.♘e7 ♙b6
 98.♘d5 ♙a6 99.♘c3 ♙g8 100.♘e4 ♙b6 ½-½

13...♘b5!?

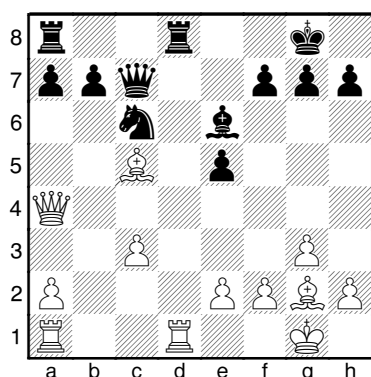
تقدیم کردن یک پیاده بر اساس دقت منحصر بفرد کاسپاروف با هدف تلاش برای آزاد سازی وضعیت.

13...♙d7; 13...c6? 14.dxc6 ♘xc6±
14.♘xb5 axb5 15.♙b3 e4 16.♘d4 ♙xd4
17.exd4 c6 18.dxc6 ♖xd4 19.0-0 bxc6
20.♖xc6 ♙d7 21.♖d5 ♖xd5 22.♙xd5 ♖a6
23.♖fd1 ♙e6 24.a3 ♙xd5 25.♖xd5 ♖b8 26.♖d4
♖a4 27.♖cd1 ♖c8 28.♙f1 ♖c2 29.♖d2 ♖xd2
30.♖xd2 ♖c4 31.♙e2 b4 32.♙d1 bxa3 33.bxa3
♖a4 34.♖a2 f5 35.♙c2 f4 36.♙b3 ♖d4 37.♖a1
♙f7 38.a4 e3 39.♙c3 ♖d8 40.fxe3 fxe3 41.♖e1
♖a8 42.♙b3 ♖b8+ 43.♙c2 ♖a8 44.♖f1+ ♙e6
½-½

[A33] کاسپاروف-کارپوف

مسکو ۱۹۸۴

1.♘f3 ♘f6 2.c4 c5 3.♘c3 ♘c6 4.d4 cxd4
5.♘xd4 e6 6.g3 ♖b6 7.♘b3 d5 8.cxd5 ♘xd5
9.♙g2 ♘xc3 10.bxc3 ♙e7 11.0-0 e5 12.♙e3
♖c7 13.♘c5 0-0 14.♖a4 ♙xc5 15.♙xc5 ♖d8
16.♖fd1 ♙e6

17.h3! ♖xd1+!?

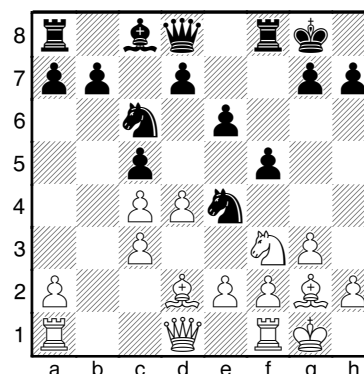
کارپوف یک پیاده قربانی می کند اما جبران ممتازی برای این انتخاب دارد.

18.♖xd1 ♖d8 19.♖xd8+ ♖xd8 20.♙xa7 ♖a8
21.♙xc6 bxc6 22.♙h2 h5 23.♖a5 f6 ½-½

کاسپاروف-کارپوف [E20]

مسکو ۱۹۸۵

1.d4 ♘f6 2.c4 e6 3.♘c3 ♙b4 4.♘f3 c5 5.g3
♘c6 6.♙g2 ♘e4 7.♙d2 ♙xc3 8.bxc3 0-0 9.0-0
f5!

10.♙e3!

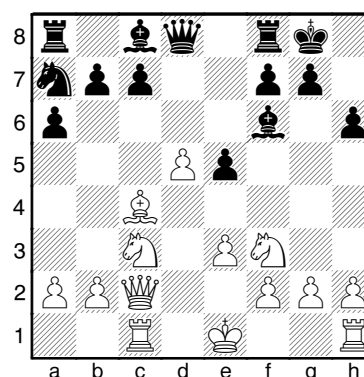
یک حرکت ممتاز پس از ۳۴ دقیقه تفکر. سفید باید برای ادامه ی فعالیت خود پیاده اش را قربانی نماید.

10...♘xc3 11.♖d3 cxd4 12.♘xd4 ♘e4 13.c5
♘xd4 14.♙xd4 b6 15.♙xe4 fxe4 16.♖xe4 ♙a6
17.cxb6 axb6 18.♖e5 ♖f6 19.♖e3 ♖h6
20.♖xh6 gxh6 21.♖fe1 ♙c4 22.a3 b5 23.♖ad1
♖f5 24.♙b2 ♖d5 ½-½

کارپوف-کاسپاروف [D53]

مسکو ۱۹۸۴

1.♘f3 d5 2.d4 ♘f6 3.c4 e6 4.♘c3 ♙e7 5.♙g5
h6 6.♙xf6 ♙xf6 7.♖d2 ♘c6 8.e3 0-0 9.♖c1 a6
10.♙e2 dxc4 11.♙xc4 e5 12.d5 ♘a7 13.♖c2

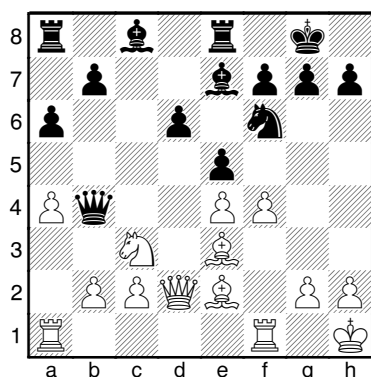

قربانی پیاده با هدف فعالیت/باز کردن خطوط

کارپوف - کاسپاروف [B85]

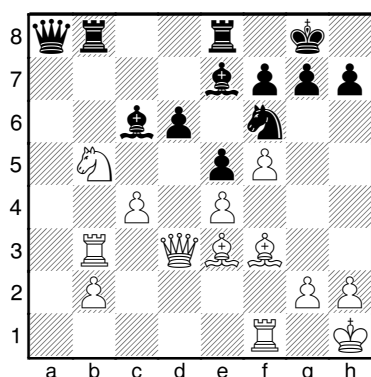
مسکو ۱۹۸۵

1.e4 c5 2.♘f3 d6 3.d4 cxd4 4.♗xd4 ♘f6
5.♗c3 a6 6.♙e2 e6 7.0-0 ♙e7 8.f4 0-0 9.♖h1
♙c7 10.a4 ♗c6 11.♙e3 ♙e8 12.♙g1 ♙b8
13.♙d2 e5 14.♗b3 ♗a5 15.♗xa5 ♙xa5
16.♙a7 ♙a8 17.♙e3 ♙b4

سیاه چه کار باید انجام دهد؟

17...♙b8;
17...exf4 18.♙xf4 ♙c6
18.♙d3 ♙e6 19.f5 ♙d7 20.♙a3 ♙a5 21.♙b3
b5! 22.axb5 axb5 23.♗xb5 ♙c6 24.♙f3 ♙ab8
25.c4 ♙a8!

یکی از نکات همه ی ادامه ها. سیاه پیاده ی خود را پوشش داده و به مرکز نفوذ می کند.

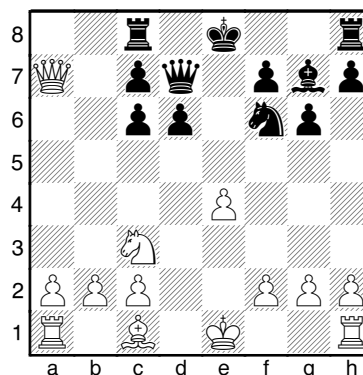
26.♙g5 ♙xe4 27.♙xe4 ♗xe4 28.♙xe7 ♙xe7
29.♙a3 ♙c6 30.b4 h5
30...h6

قربانی پیاده با هدف فعالیت/ابتکار عمل

نیمزویچ - کاپابلانکا [C62]

سن پترزبورگ ۱۹۱۴

1.e4 e5 2.♗f3 ♗c6 3.♗c3 ♗f6 4.♙b5 d6 5.d4
♙d7 6.♙xc6!? ♙xc6 7.♙d3 exd4 8.♗xd4 g6!?
9.♗xc6 bxc6 10.♙a6 ♙d7! 11.♙b7 ♙c8
12.♙xa7 ♙g7

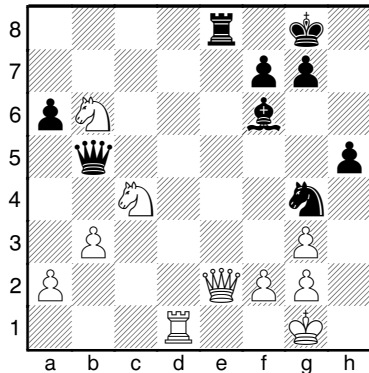
سیاه در ازای یک پیاده دو تمپ پیش است، هیچ ضعف مشخصی برای حمله و پیاده ای برای پیشروی و ساختن یک پیاده ی رونده وجود ندارد. هر چند هر بازیکن تازه کاری دوست دارد جای سفید بازی کند. نیمزویچ در کل بازیکنی منطقی و نکته سنج است و می داند در تنها ۱۲ حرکت ابتدایی بازی به وضعیتی بغرنج دچار شده است؛ چرا که همیشه پیدا کردن درست ترین پاسخ ها در برابر حریفی که ابتکار عمل را دست دارد سخت ترین کار است.

13.0-0 0-0 14.♙a6 ♙fe8 15.♙d3 ♙e6 16.f3
♗d7 17.♙d2 ♗e5 18.♙e2 ♗c4 19.♙ab1 ♙a8
20.a4 ♗xd2 21.♙xd2 ♙c4 22.♙fd1 ♙eb8
23.♙e3 ♙b4 24.♙g5 ♙d4+ 25.♗h1 ♙ab8
26.♙xd4 ♙xd4 27.♙d1 ♙c4 28.h4 ♙xb2
29.♙d2 ♙c5 30.♙e1 ♙h5 31.♙a1 ♙xh4+
32.♗g1 ♙h5 33.a5 ♙a8 34.a6 ♙c5+ 35.♗h1
♙c4 36.a7 ♙c5 37.e5 ♙xe5 38.♙a4 ♙h5+
39.♗g1 ♙c5+ 40.♗h2 d5 41.♙h4 ♙xa7 0-1

با هدف واگذاری وضعیتی بهتر برای سیاه.

کارپوف یک پیاده گرفته است. سیاه وضعیتی منطقی دارد اگر به هم ریختگی مرکز حریف در برابر این مرکز ممتاز و تنگی وقت که بزودی آشکار خواهد شد را دست کم نگیرد.

27.b3 ♖e8 28.♞d3?! h5! 29.♞c4 ♞b7 30.♜f3 ♞c8 31.♞e2 ♜g4 32.♜e5 ♜xg3 33.hxg3 ♞b5! 34.♜c4 ♜f6 35.♜ab6 ♖e8

تنگی وقت از راه می رسد و بازی با نتیجه ی تساوی تمام می شود.
1/2-1/2

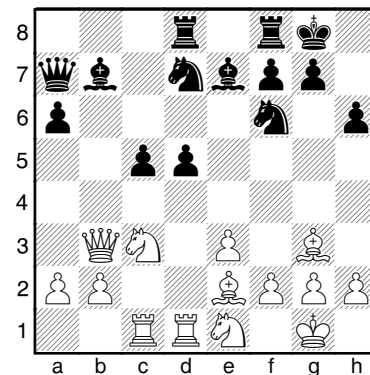
31.♜a7 ♞xa7 32.♞xa7 ♞xb4 33.♞f3 ♞xc4 34.♞xh5 ♜f2+ 35.♜g1 ♜h3+ 36.♜h1 ♜f2+ 37.♜g1 1/2-1/2

قربانی پیاده با هدف فعالیت/طعمه

کارپوف - کاسپاروف [D58]

مسکو ۱۹۸۴

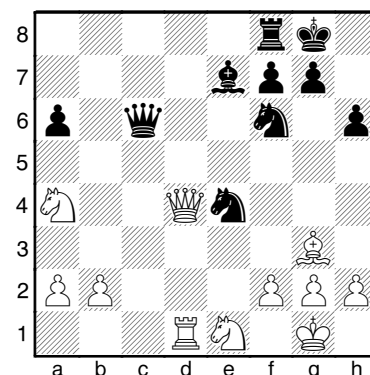
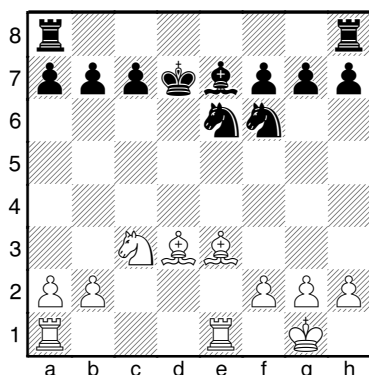
1.♜f3 d5 2.d4 ♜f6 3.c4 e6 4.♜c3 ♜e7 5.♜g5 h6 6.♜h4 0-0 7.e3 b6 8.♞c1 ♜b7 9.♜e2 ♜bd7 10.cxd5 exd5 11.0-0 c5 12.♞a4 a6 13.dxc5 bxc5 14.♞fd1 ♞b6 15.♞b3 ♞a7 16.♜g3 ♞ad8 17.♜e1

17...d4

بی میلی به انتظار برای تشدید فشار با 18. Bf3 ، کاسپاروف از پیچیدگی بیش از حد بازی اجتناب می نماید.

18.exd4 cxd4 19.♜a4 ♞c8 20.♞xc8 ♞xc8 21.♜c4 ♞f8 22.♞d3! ♜c6! 23.♜b3 ♜e4! 24.♞xd4 ♞b7! 25.♜d5! ♜df6 26.♜xc6 ♞xc6

قربانی پیاده با هدف گسترش

کاسپاروف - کارپوف [C42]

مسکو ۱۹۸۴

1.e4 e5 2.♜f3 ♜f6 3.♜xe5 d6 4.♜f3 ♜xe4 5.d4 d5 6.♜d3 ♜c6 7.0-0 ♜g4 8.♞e1 ♜e7 9.c4 ♜f6 10.cxd5 ♜xf3 11.♞xf3 ♞xd5 12.♞h3!? ♜xd4! 13.♜c3 ♞d7 14.♞xd7+ ♜xd7 15.♜e3 ♜e6

0-1

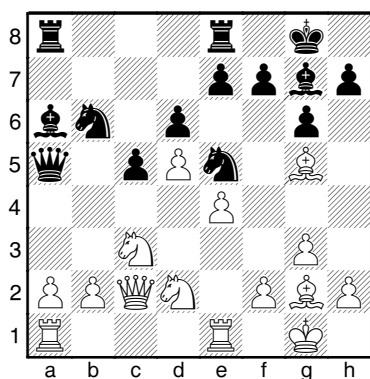
لورنزی-براون [A58]

آلمان ۱۹۷۰

1.d4 ♘f6 2.c4 c5 3.d5 b5 4.cxb5 a6 5.bxa6
♙xa6

به هر حال 5...g6 در این وضعیت در صورت b2-b3 دقیق تر بود.

6.♘c3 d6 7.♘f3 g6 8.g3 ♙g7 9.♙g2 0-0 10.0-0
♘bd7 11.♚c2 ♚a5 12.♞e1 ♘b6 13.e4 ♘fd7
14.♙g5 ♞fe8 15.♘d2 ♘e5

وضعیت نمونه ای بنکو: رخ f8 باید به e8 برود نه b8.

16.♘b3 ♙d3 17.♚c1 ♚b4 18.♙h6 ♙h8 19.♘d2
♘ec4 20.♘xc4 ♘xc4 21.a4 ♚xb2 22.♚xb2
♘xb2 23.♞ec1 ♞eb8 24.a5 ♞b3 25.♙d2 ♘c4
26.♙e1 ♘a3

بریدن دست پیاده ی ستون a

27.♙f1 ♙xf1 28.♘xf1 ♞xa5 29.♞a2 ♞a7 30.f3
♘b5 31.♞xa7 ♘xa7 32.♙g2 f5 0-1

سفید در ازای پیاده اش برتری دو فیل و برتری پر معنایی در گسترش دارد.

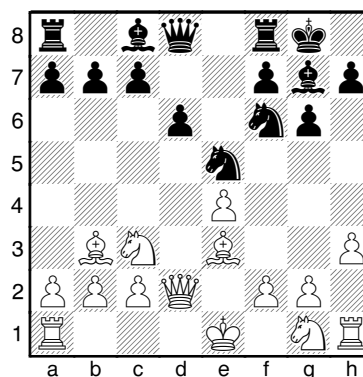
16.♞ad1 ♙d6 17.♙f5 ♚e7 18.♘b5 ♞hd8
19.♘xd6 cxd6 20.h3 b6 21.g4 h6 22.♙d4
♞ac8 23.♙c3 g6 24.♙c2 h5 25.f3 ½-½

قربانی پیاده با هدف باز کردن خطوط

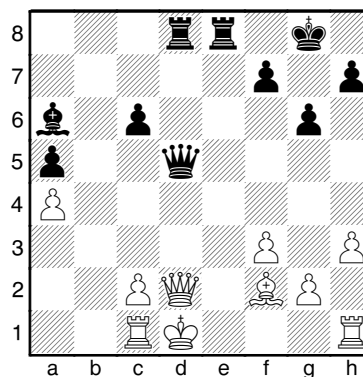
گوسال-دیویس [B06]

اسلو ۱۹۸۸

1.d4 d6 2.e4 g6 3.♘c3 ♙g7 4.♙c4 ♘c6 5.♙e3
♘f6 6.h3 e5 [6...♘g4] 7.dxe5 ♘xe5 8.♙b3 0-0
9.♚d2

9...b5! 10.f3 b4 11.♘d5 ♘xd5 12.♙xd5 c6
13.♙b3 a5 14.a4 d5 15.exd5 ♘c4! 16.♙xc4
♙xb2! 17.♘e2 ♚h4+ 18.♙f2 ♚xc4 19.♞b1 ♙c3
20.♘xc3 bxc3 21.♚d3 ♞e8+ 22.♘d1 ♚a2!
23.♞c1 ♙a6 24.♚xc3 ♚xd5+ 25.♚d2 ♞ad8!

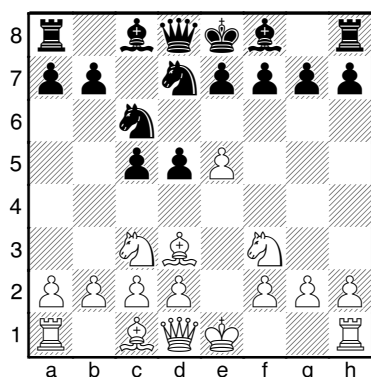

♖g8 31.♙h2 ♖xg3 32.♖xg3 ♜e2 33.♙xe2
 ♙xg3 34.♜c1 a5 35.♜d3 ♙d4 36.h5 ♙h4
 37.♙g2 ♖g8 38.♖h1 ♙g3 39.♙f1 a4 40.♚c2 a3
 41.b3 ½-½

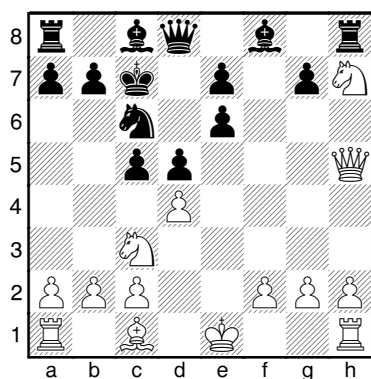
کوپک-ستاب [B30]

۱۹۷۳

1.e4 c5 2.♜f3 ♜c6 3.♙d3 ♜f6 4.♜c3 d5 5.e5
 ♜d7

6.e6 fxe6 7.♜g5 ♜f6 8.♙xh7 ♜xh7 9.♙h5+
 ♜d7 10.♜xh7 ♜c7 11.d4!

حفظ یک چنگک در e5، که تنها با توجیهی تاکتیکی جبران
 مشکلات سیاه است.

11...b6 12.♙f4+ ♜b7 13.♙g6

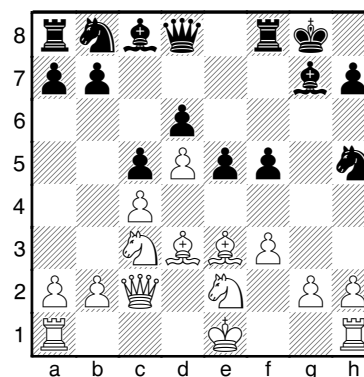
همراه با التزام سراسری سیاه.

قربانی پیاده با هدف کسب فضا

کوتوف-گلیگوریچ [E87]

زوریخ ۱۹۵۳

1.d4 ♜f6 2.c4 g6 3.♜c3 ♙g7 4.e4 d6 5.f3 0-0
 6.♙e3 e5 7.d5 c5 8.♙d3 ♜h5 9.♜ge2 f5
 10.exf5 gxf5 11.♙c2

به نظر می رسد سفید در برابر پیاده های بهم فشرده ی حریف فشار
 قابل توجهی دارد.

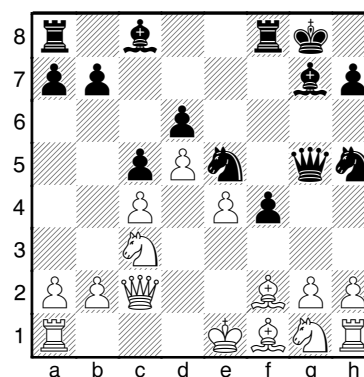
11...e4

شگفت انگیز و تکان دهنده!

12.fxe4 f4

نکته ی پنهان در حرکت قبل

13.♙f2 ♜d7 14.♜g1 ♙g5 15.♙f1 ♜e5

تلاش سیاه روی خانه های تاریک ثمر می دهد.

16.♜f3 ♙e7 17.♜xe5 ♙xe5 18.0-0-0 ♜f6
 19.h3 ♙d7 20.♙d3 a6 21.♜b1 f3 22.gxf3 ♜h5
 23.♜d2 ♜f4 24.♙f1 b5 25.h4 ♜h8 26.♖g1 ♙f6
 27.♜b3 ♖ab8 28.♙e1 b4 29.♜b1 ♖a8 30.♙g3